

sicut in visione quarta sunt ad aggeus id est domini festa celebrantem qui non venit in venientem nunc et cernit quomodo abraaz vidit die chrisi et letatus est. et iobs agnus dei digito domo struit sic et aggeus videns regnum filii dei in se vniuersas solennitates.

Clavesima et q.m. Notandum quod in eadem die, hoc est vice sima et quarta non mensis: tacito mensis numero, quia de christi prophetatur aduentus et de regno eius.

Noquere ad. De viroq; aduentu hec possunt dici quia regnauit christus cum venit et regnabit usque venit. Si te fine mundi voluerimus accipe dicemus destruendis omnem principatum et omnem potestatem et virtutem ut sit de omnia in omnibus. quod mysticum est quod dicitur et ad finem rerum pertinet ideo inbet propheta ad solum zorobabel loqui, qui signat christum qui est de semine dauid. quod trahat figura huius mundi et faciat celum nouum, et terram nouam.

Et ponam te. Et cum hoc fuerit impletum, ponam te o christe fili in manu mea quasi signaculum. hunc signauit deus pater. et est ymago dei inuiscibilis, et forma substancialis eius, et quicunque crediderit in deum habet quasi annulo consignetur.

Loquere ad zorobabel ducem iuda dicens. Ego mouebo celum patiter et terram, et subuertam soluz contrariam et ipsi quod qui ante regnauerat post regnum eorum destruetur. regnum et conteram fortitudinem hominum plandi studio dissipato sequitur pars nem regni gentium. Et subuertam principatum, potestatem, virtutem quadrigam et ascensorum eius, et finito studio bellandi fiet unus ouile et unus pastor, utrumque agmen tam de gentibus quam de iudeis sub pacifice pastore tenebitur. Ut hoc sit descendere equi et ascensores eorum. id est sermone dei acutissimo confusus adversus fratrem suum amputans omne contrarium et cecidit omnis optimus vir in gladio fratris sui. In die illo dicit dominus exercitu assuam te zorobabel fili salathiel serue meus dicit dominus, et ponite quae si signaculum, quia te elegi dicit dominus exercitum.

Incipit prologus in Zacharia prophetam

Anno secundo darii regis mediorum aggetum et zachariam prophetasse lectiones eorum declarant. Sed hac de causa aggeus zacharie in ordine prophetarum prelatus videtur. quod eum duobus mensibus: ut predicte lectiones ostendunt in prophetia predecessisse inuenientur. ad restauracionem etiam templi precepto domini populorum animasse helicas refert dices. In sedo anno darii regis prophetae sunt aggeus et zacharias filius ad do prophetae super iudeos qui erant in iudea et in hierusalem in nomine dei israel super eos. Tunc surrexerunt zorobabel filius salathiel et iesus filius iosephus et principes eius edificare. inchoauerunt templum dei quod est in hierusalem. Quibus cum ad essent prophete exhortatione sua adiuuerunt eos. Nam et populus israel ab imitatione paternorum delictorum per suam commonitionem idem propheta cupiens reuocare. verbis lectio coepheensis usus est. Cuidi nocte, et ecce vir ascenderat super

equum rubeum regem. Videlicet prophe ta virum equo rubeo sedenti em, et stantem in medio mireti umbrosi cuius visionis hec solutio est. Item hebreorum traditionem. Cir ascendens super equum rubeum. licet angelus intelligatur. tamquam qui a predicti coloris equum ascendere visus est vindictam sanguinis in eam gentem signat proserendum. quod populus israel in captivitatem redegerat. Nam et ysaia propheta per ruborem vestimentorum inter gentes vindictam cum sanguine a deo profere dam demonstrans: his verbis usus est dicens. Quis est iste qui venit ex edom. rubor vestimenti eius ex boso regem. Utanquam vero in medio mireti umbrosi quod dixit. leticiam populo affuturam. per mireti significationem voluit designare. Eius ligni moyses in libro levitatis cum faceret mentionem. ait. Accepit dies primo fructus ligni speciosi. ut leticiam populi per benevolentiam et speciosum umbraclum demonstraret. Sed hanc visionem que liberationem populi et vindictam de aduersariis futuram demonstrat. ob hoc noctu propheta se vidisse memorauit. quia populus israel in prima liberacione de terra egypci. noctu discessisse constabat. Luius exempli. quia presens populus aliquam partem in se retinere videbatur. liberatio eiusdem ac redditus captiuitatis de terra chaldeorum per noctem prophete est reuelata.

Incipit argumentum.

Zacharias memor domini sui. multiplex in prophetia. iesum vestibus sordidis vestitum. et lapidem oculorum septem. candelabrorumque aureorum cum totidem lucernis quod oculis duas quoque olivas a sinistris lapidis discernit et a dextris. et per equos rufos varios et albos. et dissipatas quadrigas ex effram. et equum et hierusalem pauperem regem vaticinatur. et predicit regem sedentes super pulum asine filium subiugalis.

Ca. I.

Amense octavo in anno secundo dominum in zacharia. quod erat in principio apud deum trium factum est verbum domini

Con mense octavo. Cyrus rex persarus quem regnum impium destruxit. primo anno regni sui. l.c. circiter milia hominum captiuos de babilone remisit in iudeam. et rasa quoniam abstulerat reddidit. et templum redificaricepit. principesque reverentiam constituit zorobabel et iesum magnum sacerdotem. Cyro qui xxv annis regnauit in psis apud massagetas interfecto a tamara regia massageterum cambiles filius cyri successit in regnum. quod expletis viij annis duos magos fratres habuit successores. quibus occisis a propheta darius filius istapis rex persarus constitutus est. cuius regni anno secundo factus est sermo domini ad zachariam. f.b.f. addo. Ergo a primo anno cyri usque ad secundum annum datus regunt annis xl. in quibus tunc altare fuerat extrellum. et tacta fundamenta templi. vicini in circuitu natibus et cambise rege psarum opere phibentibus sic bestias scribit. Secundo anno darii aggeus et zacharias ceperunt exhortari populus ad restaratorem templi tanto tempore intermissam.

On mense octavo. Neoburi qui consipito calore estatis initium est hyemus quo tempore ex legem nulla solenitas celebratur. Erant siquidem tres celebres solennitates. prima quae dictitur pascha. secunda pentecostes. tercia mense septembri solennitas tabernaculorum. Pense ergo non obvihi biennali mittit propheta ad populum adhuc frigore tribulationum depressum.

Zacharias memoria domini barachia benedictio domini. addo testimonium eius. Quoniam ergo populus ab edificatione templi precepit memoria in tei habebat. et propter memoriam benedictos

et propter benedictos testimonios. **I**o zaharias filius barachie. filius addo ad consolatores poli mittitur.

Addo. Ipse est ananias qui missus est ad ierosolimam nabi oth sub quo altare virum est et manus eius aruit. rufusque ei restituta est ad pates eius.

Iratuſ est dō. ira de non perturbatōem eius. b merita et peccata puniuntur a deo ut emē dentur.

Iratuſ est dō. Irā dei non perturbatōem eius significat q̄ non irascit b eoz pecata in quos desenit. nec iratus vlciscit sed compit ut emendet.

Ande. Dñe non sum s.t.a.m.n.i.i.t.c.m. et alibi. Corripe nos tō mine verū tamē nō in furore tuo b in miseri cordia.

Dec dicit dñs. Potandus q̄ in pa- cīs versiculis et breui- bus sententijs i aggere et zaharia semp ad ditum dicit dominus exeritum. vt sciat de um esse q̄ scipit et ad uerū regis imperiu- z hostes circumfremē tas ad edificatōem tē pli bacisudia conci- tentur.

Cōuertimī ad. Precipit ut reuersi s̄ babilonia convi- tur ad deum. et teō cō- vertatur ad eos nes- sineant filij qd̄ p̄es peccatis coruz susti- nuerunt.

Clerūnī verba. Et his qui cōuerti no- lucerunt et his qui fal- sis pollicitatiōib̄ dece- perunt; morte subtra- cis. verba q̄ p̄ prophetas meos locutus suz. p̄manent in eterne. q̄ comphenderunt p̄ies ve. et ostenderunt vera ē que dixi et vni pa- tries exi teruz vatici- na mea vera in se cō- pbantes penitēti di-

xerunt. **S**ecundum opa nostra et peccata nostra reddidit nobis deus. et iuste acciderunt q̄ patimur.

Andecimo m. **A**ndenarius immundus est. et ad carnis coniunctō nem p̄met. Merito autē hoc mens videntur iudaico populo q̄ sequunt̄. quis sicut febrarius est acerimus in frigore hiemis. et sicut vicelima q̄ta dies mensis luna deficiente in tenebras obscuriorē habet noctē. sic popu- lis cui b annunciantur et maiore pte lui in medis et chaldeis et assyriis exulabat quasi ceco et ppetuo noctis et frigoris horrore deplorabat.

Sabath interpretatur virga et signat austriā correptōem qua popu- lis adhuc deprimebatur.

Cōli per noctē. Anteq̄ populus dei dñceretur in captiuitatem et hierusalem destrueretur. moyses facie ad faciem. ysaia sup ibronum ex celsum et eleuātū dominū videbant. sed populo sub gravi servitute cōsti- tuo. hec visio nocte facta refertur.

Per noctem in qua cernit visio significat mysticorum obscuritas.

Vir sup equi rufi saluatorē. cuius vestimenta. i. caro rubra est sanguine passionis. qui captivo populo in equo rufo ostenditur. in apocalipsi io- hannis iam liberato plo in albis monstrat. **D**ic stat inter mirteta. i. an gelicas potestates que ei etiam in profundo. i. in carne posito ministrabant et post eum equi rufi et varij et albi. s. apli et apostolici viri q̄ totū mundū perigrant. quorum et alij martirio rufi alij opib⁹ et doctrina et diversitate

te signorum varij. alij

virginitate et docing

itegritate et cordis pu

ritate albi. Cum vero

pphetas interrogaret sal

uatorē de revelatōe

secretorū ppheb⁹ sensus

pmitit se oculis suis

qd̄ cernit illo pmitē

te nō ipse b̄ stas inter

mirteta respōdet. **I**sti

sunt apli q̄ a dño mit

tū. vi sua doctrina

totū orbē repleat. qui

expleto officō. redēt

ad magni cōsilij ange

lum cū grārum actōne

ōntes. Impletum op̄

inūctū et rā an tebra

habitat a deo et q̄d̄ elicit

a bellū vitioꝝ. **M**anē

plena misericordia po

stulatur ad b̄ refertur

q̄ nec iherlm. i. ecclā nec

vrbes iudei. aīg deū

cōfitemētes recipient ve

ram libertatez donec

trāfactis. lxx. annis b̄

seculi vera pax viciat

et sabatism⁹ impleat.

Deniqz dñs respōdet

verba bōa et cōsolato

ria q̄. s. ex pte cogao-

scim⁹. et ex pte ppheb⁹

mus. **C**ū aut̄ venerit

qd̄ p̄. e. q. e. p̄. e. zilbe

rati de babilone b̄ se

cili clamabim⁹. **I**n cō

uertendo dñs capi-

syon.

Et ecce vir. **H**ic virum putant hebrei michaēl angelum. qui vltor sit peccato- rum in israel. et stabat inter mirteta que erat in profundo sc̄ inter prophetas et sanctos q̄ erat in p̄fundo capti- vitatis populi. **H**unc

virum sequebant equi rufi varij et albi. **Q**uidam ordine mutato q̄ albos significant p̄ias et medos sub quibus captiuitas dimissa et templū instau- ratum est. **P**er varios macedones quoruſ quidam amici. alij glēcutores fuerunt. **P**er rufos romanos sanguineos et cruentos qui populu occide- runt et templū subuerterūt. **A**lij lequeances ordinē littere. virum q̄ ascēdit sup equum rufum et ceteros qui sequunt̄ quatuor regas interpretantur. **P**rimū et secundū sanguinariū assirios et chaldeos. q̄roū p̄mi. x. tribu- sub salmanasar dñxere captiuas. secundi iudā et beniamin incensa iherlm et templo subuersto. **T**ercios et quartos varios et albos. medos et persas. quoū alij demētes ut cyrus et darius filius istapis. et assuer⁹ quem greci artaxerxes vocat. **A**lij crudeles. ut cambyses et ceteri.

Et ecce om̄is ter. **O**mnia sub nobis regna tuta sunt et pacata. nec aliqua premuntur angustia ex responsione illorum. angelas qui interpel- lat pro israel accipit occasionez precandi p̄ populo. et dicit. cū totus orbis quietus sit et pacatus. quare domine non miseris hierusalē. maxime cū

Zelata dicens. Ecce verba bona et consolatoria quibus hunc pro p̄pheta clamare.
Zelatus sum hierusalē. Cum hierusalē ab amore meo desiceret. ego sicut sponsus amator castitatis. p̄ moderata flagella eā ad castitatem meę dilectionis reuocare volebam. si non amasset nō zelastem. Unde et opposito p̄ ezechiel dicit ex toto despicienti virū. Jam non irascar tibi et zelus meus recessit a te.

Zelatus sum hierusalē. Hierusalē visio pacis. Sion speculatio sine specula. h̄ est que non bella seculi. nec humana et terrena. h̄ pacem et concordia sanctorum gloriorumq̄ excessa deſtitut̄. Cui p̄f̄ virtus et refrigercentem caritatem quotidie irascens dominus tradit eam p̄secutoribus. Adversarij vero adimplētes suam crudelitatem. n̄ dei voluntate. a porta usq̄ ad portas impletā crux occisorum. Sed dñs ex misericordia se ea regificatur. p̄mittit. et per pendiculum vel sanctum mensuram 2 ordines singulorum in ea esse tendendum. Templo autem est corpus domini q̄d passione destruxerunt impij. sed in resurrectione suscitati ē. quod fuit seminarium. et ceterum omnium domorum de quibus aplaus loquitur. Vos estis templum dei. et spissans habitat in vobis.

Super gentes. Ibi sunt equi q̄s super nominant eis rufos. albos et varios. q̄bus tradidit indeos ad corripendum. sicut pedagogi filium. Ille vero gentes dei p̄filii ignorantes. punierunt ut hostes. leviruntq̄ in traditos.

Ad huc clama. Angelus qui dixerat p̄phē. Clama. ad huc impellit clamandum.

Limitates. ill. Limitates ecclie vel enim sancto quibus vera bona. Un. Cre do videre bona domini in terra viventium. His bonis post incendia perse, cutionis que a gentilibus vel hereticis ecclie pertulerunt pace reddita, affluerunt in multitudine virorum. et que abiecte erant p̄ culpa nunc edificate in virtutibus consolatōz habet spe eternitātē.

Et ecce quattuor cornua. Consuetudo scripturar̄ est p̄ cornua regna significare. Hec quattuor cornua intelliguntur quattuor gentium regna. Unum babyloniorū quod iam fierierat. quando hec vilio cerneretur. Secundū mediorū et persarū quod tunc instabat. Terciū grecorum

et macedonum. Quartum romanū. Ista cornua vēn̄ ilauerunt et disperserunt iudam. Quattuor fabri intelliguntur angeli qui obedientes deo regificant quod gentes disperserant.

All. Per quattuor cornua que regnant contra populum dei quattuor passiones et perturbatōes animi signant. Unde. Mihi metuunt. cupiuntq̄ gaudentq̄ dolentq̄. Contra has quattuor fabri et quasi boni medici nō certuntur a p̄pheta. p̄ se enim videre non poterat. sed ostendunt a deo. quatuor sc̄i virtutes. prudētia. iustitia. fortitudo. temperantia. H̄e virtutes edificant quid quid via a destruunt. Sancti quoq̄ h̄c remedia possidentes ecclesiam instaurāt fabri appellantur. Unde apostolus. Ut sapiēs architector fundatē tam posui. Nel quat tuor fabri i enangeliste qui oppressus iisus id ē lēsum videntē deus iudam. i. deum cōfidentem. et hierusalē. i. pacis visionem in priūnam ledez restituit et quos gentes vicioz dispergerat retrahit ad salutem.

Non ego consperi rusalem. Et ostendit michi dñs s̄ destructores malorum. edifica foros bonorum. quattuor fabros. Et dixi. Quid isti veniunt facere? Qui ait dicens. quidam. Hec sūt quattuor cornua que vētilauerunt iudam p̄ singulos vicos. Cintantā q̄ nemo s̄ tanto malorum ponde re de p̄cīus et nemo illorū leuauit caput suū. C. nisi fabri. C. regna. Et venerunt isti detergere ea. vt subiungant deo. deūciāt cornua gentium que leua uerunt cornua super terram iuda vt dispergerent eam.

Ca. II. **E**t leuauit oculi. Quidam putant hoc ex parte completū sub zorobabel et alijs ducib⁹ qui usq̄ ad aduentū salvatoris p̄lū israel rexerunt. Inde nalle annūz fabulā interpretant. corporalē corporalia regnēt. H̄e reūci suspicant ecclē hierusalē que passa erat ruinam peccati cum animarum. de eis esse restituendum. H̄e melius intelligunt per hierusalē ecclia q̄ in passione et resurrectione christi et quotidie edificatur ab eo q̄ non ita mēsurā et merita singulōrum.

Qui prius eleuat oculis in quattuor cornib⁹ tristia vident. nūc rursus leuat oculos ut videat virum cui oriens nomen est. de q̄ supra. Ecce vir as. e. et dicit edificat ciuitatem eius artifici et ditor deus est.

Doc moraliter de animab⁹ credentium potest accipi. q̄ quotidie edificant a dño. et cernunt eins pacem. **A**ll. Hierusalē est ecclia de q̄ dicta sunt gloria. in qua magnus dñs et laudabilis nūmis h̄ habilitatur ab hominib⁹. i. p̄folegis ad fidē p̄uerso et a iumentis. i. a gentibus ab ydolatria ad fidem conuersis. Nel p̄ hoīes rationales et erudit in scripturis. p̄ iumenta simplices intelligant istis christi nūs ignis in circuitu. ut habitantes in medio calefiant q̄ paup̄ cedidi. et p̄ illum aburantur aduersarij.

Ecce angelus. Hunc habebi putant michaēl. alioz qui occurrit

gabrielum, qui loquitur ad michaelem ut loquas prophetem, quantam abundantiam omnium rerum, et multitudinem hominum et iumentorum, et firmatatem murorum sit habitura hierusalem, que in presenti usq; ad fauillas et cinerem destruta sit. **H**ec omnia iudei ad littera futura fabulantur, ut per multitudinem hominum et iumentorum hierusalem non possit habere murum, sed murus illi? dominis defensio, et illius in medio habitantis praeferatur gloria.

Doo fugite: intra statim hierusalem assiri et babylonum, qui dei populum vastaverunt, in terra aquilonis habitabat, angelus qui loquebat ad angelum prophetantez in zacbaria, nunc loquit ad illos qui habitabat in babylone ut a quatuor ventis ecli dispersi vos dicit dominus. **D**yon fuge que habitas apud filiam babylonis, quia hec dicit dominus exercitum.

Post gloriam misit me ad gentes, que spoliauerunt vos. **N**isi enim tetigerit vos tangit pupillam oculi eius. **Q**uia ecce ego leuo manu meam sup eos, et erunt prede his qui seruiebant sibi, et cognoscetis qui dominus exercitum misit.

Ecce ego venio et habitabo in mensuatis et postula a me et dico tui, ait dominus. **E**t applicabo tibi gen. be. t. patre buntur gentes multe ad dominum, sicut sicut patri peculiare in die illa, et erunt mihi in poulo, ego vobis sum usq; ad consummatum seculum.

Ilum. **E**t habitabo in medio tui, et sicut hoc, sicut pater, sicut eccllesia, quia dominus exercitum in mundum, sicut filius eccllesia.

Tetigerit. **T**atius p. rexate accipitur, qui ergo sanctos dei tagit, sic est quasi rexare cupiat pupilli eius oculi, ut illi perdara luce. **U**nus in eum gelio, **V**os es lux mundi.

Quia ecce e. l. Lenat deus manus et putiat gentes aduersari, et populii sunt ad bierusalem reducat, vel in eccliam, et nunc intelliguntur per gentes propter fortitudines qui peccatores quotidie sue subiungunt potestati.

Launda et letare. **R**ecte post captiuitatem filia syon prouocatur ad gaudium. **V**nde et. **C**u conuerterit dominus c. p. s. e. i. z. l. i.

Ad huc verba domini horantis populum, et post captiuitatem in se de pristina restitutus gaudet, et laudet deum habitante in medio eius in que gentes sunt crediture.

Hierusalem. **Q**uam temptationi dereliquerat in psecutionibus iudeorum, alij putant ibi zorobabel et iesus haec esse completa, quando dux

tribus que dicuntur iuda reuersae sunt de captiuitate babylonis, et retentae in perpetuo exilio.

Quia cosurrerit. **S**urgere dicitur deus quando quasi de somno emigrat ad vindictam populi sui, et sed habitaculo id est patriarchis et prophetis apostolis in quibus et cum quibus dominus ad indicum ad vindictam se venturus est statut.

taculo sancto suo.

Ca. . III.

Costendit

horante, per diu populi michi sacerdotem

filium ioseph qui cum zorobabel prefuit populo.

qui magnum iesum stantem coram an-

et ipse de redditu populi laborabat

hadversarius dyabolus, non a

gelo domini, et satan stabat a de-

sinistris, quia vera erat eius accusatio-

ut quasi indignum dicens qui

tris eius ut aduersaretur ei. **E**t di-

eraudiatetur accusatore increpatum de-

tu male voluntati effectu auferat deus de se

xit dominus ad satan. **I**ncrepet

per terciam personam loquenter

in te dominus satan, et increpet

dominus in te qui elegit hierusalem.

Nunquid non iste torris est cru-

tus de igne? **E**t iesus erat induitus

vel ob coniugium illicitum, vel per peccatis

vestibus sordidis, et stabat ante fa-

populi, vel per squalorem captiuitatis.

precipiens ex persona dominici

angeli Qui respodit, et ait ad

huius angelis

eos qui stabant coram se dicens.

de quibus supradicatur.

Auserte vestimenta sordida ab eo

cum illi peccatum opere complexisse iocet an-

gelus dixit ad cum.

Et dixit ad eum. Ecce abstuli a te

huc sunt sordida vestimenta.

irrabe iniquitatem tuam et indui temuta-

litem coniugem tibi copulauit

i. mitram et torris. **E**t dixit. Ponite cydarim

quam sacerdotij dignitas intelligit quia abla-

mundam super caput eius. **E**t po-

tes sordibus peccatorum iam mundus habet

suerunt cydarim mundam sup ca-

sacerdotium.

filium ioseph

put eius, et induerunt eum vestibus

Et angelus domini stabat, et cotes

filium ioseph christum

stabatur angelus domini iesum di-

ca. **D**ec dicit dominus exerci-

vestibus, quia qui peccatum non fecit, per nobis peccatum factus est. **B**ed huius sordidae vestis est ei ablata, cum nostra teneat peccata, ut quia ille sordidis induitus est vestib; nos resurgentis in eo semper candida habeamus vestimenta. **M**utatoria sunt caro iam immortalis et impassibilis. **C**ydaris super caput splendor est dining maiestatis, ut idem homo et deus intelligat.

Sathan stabat a destris ei. **A**ll. quia illum populum rapuit qui dum ei dilectus fuit. **S**entilias que pro iustis habita fuerat, creditur, et iudicatus populus qui per textum ad pavidam declinavit, sed quia reliquie in fine salue sicut dominus removet satan a textis suis dicens. **I**n-

crepet dominus in te. et eiusdem populi liberatorem indicat qui elegit hie-
rusalem. Ille est torris crux dicitur id est ab eterni ignis incendio liberatorem
in quem duxit pax.

Legit in esdra et in malachia quod iesus cum ceteris alienigenis duxit regem. Unde vere accusatur.

Cum ergo de cuius-

cis indec vrbibz nunc

hierusalem sit electa;

deo non imputante ei

peccata que fecit. cur

iesus conatus obnubil

et quasi titio semius?

de babilonia exauit.

Si vius meus.

Post ablutioz sordi

de vestis et restitutam

dignitatem mundi sa-

cerdotij. precipitur iesu

filio ioseph ut custo-

diat vias tui. et pponi

tur pnum qd ideo sit

pseueraturns iudea et

pontifex in templo dei.

et habitus de numero

angelorum qui eo i-

pore ibi astabant qd

auxilio contra hostes

circumstare.

All. Dirigitur fimo

ad christum p nobis

in carne pauperem fa-

cium ad quae refertur

sicut ad caput qdqd

de mbris eius dicitur

et noster pfectus ei est

victoria. Cum ergo p

uenerimus in viruz p

fectum in. m. e. p. chri-

sti. ille indicabit do-

mum dei. i. nos quis su-

mus ecclesia p meritis

singulorum constitutus

in ecclesiis prophetas

apostolos. doctores.

et huiusmodi. Unde

Dens stetit in synago-

ga d. i. m. aut d. d. di-

nidens singulis prout

vult. et tunc dabuntur

ei angeli ad ministran-

dum. i. homines qui i-

carne constituti: ange-

licam vitam ducent.

qui non fluctuantur.

et assistent ei in ecclesiis

cu iesu stante stabiles.

Et ecce sanus factus es iam u. p. n. d. t. a. c.

Et ambulauerint membra tua.

tuum. Si in viis meis ambula-

ueris. et custodiam meas custodie-

ris. tu quoq; iudicabis domum me-

rum. Adorare dominum in

atrio sancto eius.

Et custodies atria mea. et dabo

tecum qui te custodiunt. quorum auxi-

lio securus non timeas hostes.

Angelus vel sanctis

tibi ambulantes de his qd nunc hic

assistunt. Audi iesus sacerdos ma-

gne. tu et amici tui qui habitant co-

ram te. quia viri portententes sunt

Ecce enim ego adducam seruum

meum orientem. quia ecce lapis

quem dedi coram iesu. sup lapide

vnum septem oculi sunt. Et ecce ego

celabo sculpturam eius. ait domi-

nus exercitum. et auferas iniqui-

tatem terz illius in die una.

In die illa dicit dominus exercitum.

Vocabit vir amicum suum subter

vineam et subter ficum.

Trenuersus est
angelus qui loqueba-
tur in me. et suscitauit

Audi iesus sacerdos ma. Promiserat iesu filio ioseph quod iudi-
cet et domum eius. et custodiret atra. et haberet angelos ministros angelii
de dignitatibus. nunc dicit ei. et amici eius. i. discipulus eius et prophetas. qd sunt
viri portententes. i. positi in signum futurorum qd plenam felicitatem et gaudi-
etiam beatitudinem habent. quando ille venerit cui nomen est omnes.

Qui etiam lapis angularis dicitur. coniungens duos pectus in unum. sup
quem. vii. oculi de quibus ylalias. et requiescit sup eam spiritus sapientie
et intellectus. spiritus consilij et fortitudinis. spiritus scientie et pietatis. et reple-
vit eum sps t. d.

All. Iesus magnus sacerdos. dominus saluator. amici eius apli qui sunt
portatores viri. i. facta ei p. misericordie accipientes. et de p. lenitate futu-
ra cognolentes. qui cecum natum sup populo gentilium interpretantur. Qui
etiam secundum aliam figuram oriens dicitur. p. lumine. et lapis qui secundum danielē
de monte ab iesu est. pro robore. quo omnia regna conterit. dicitur ergo
christo. tu et apostoli tui. audite promissiones quas feci implendas in vobis
et statim vertetur sermo ad auditores loquens de ipso christo. Ecce enim e.

a. s. m. dominum. s. christum. qui etiam lapis est conteres inimicos quem
ego dedi coram iesu filio ioseph. quia post illum venit. et in facie eius da-
tus est. quia p se intelligebat illum figurari. in quo uno. vii. oculi qd in il-
lo sunt plenitudo totius gratiae spiritualis.

Seruat metaphoram lapidis. quasi dicat. hunc lapidem clavis crucis

et lancea militis faciat

vulnerari. et in eis pas-

sione telebitur iniqui-

tas terz. in una die te

qua dicitur. Hec est di-

es quam fecit dominus

exult. et in ea. Et in il-

la die passionis voca-

bit viri. i. perfecti viri

in christo amicum suu-

i. credentes ex indecis

vel gemitibus. vel simili-

bus. vel fabulas et

fabulosis qui ander-

tegumenta dori-

in quid sororab-

itas. et omnia

huiusmodi. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

angustias qd a de-

rebus et simili-

bus. Unde olim

qui stat coram zorobabel. dyabolus interpretat quia aduersari est. et ele- uatur contra zorobabel. et populū iudeorum. si videt in plano. qz pstrā. et humiliatus sub pedibz israel. quo initio educit teus lapidem primariū. i. christum filium suum qui semper auxiliū fuit populo israel. et gratia eius lapidis in eos quos rediit de captitate exequauit gratiā quam ī patres eorū exercuit.

A. Candelabrum. ecclēsia aurea. ppter spiritualē intelligentiam scri- pturarum. lampas christus qui in ecclēsia fulget. Septem lucernē et insu- loria carum gratiā spī rituſtant. per qz olei us misericordie ſuoi ſcīptis ecclēsia. dñs olio ſcīptis et belyas. aler et prophetē que de christi paſſione pre- dicabant. Vel oling euangeliū qz a dñx trī ſlex que a ſinistris Mons dyabolus et antichrūſtus qui andet ſe erigere contra chri- ſtum qui ad zoroba- bel dicens. hec omnia tibi dabo ſi procades adoraueris me. quem dominus calcat dices. Vade retro satanas. Scriptū eſt enim do- minū deum tuū ad. illi ſolū ſeruies. La- pīs primarius verbū quod e. in principio apud patrem. quod e- ducunt te ſuoi patris in carne. q̄ equat gra- ſiam legiſ gratiā euā- gelī. ut equalē mun- accipiant. et credentes ex israel et populo gen- tium.

M. Zoroba. Principes reuerētiū ſuendum quoniam fragilis inquitur id eſt. cum a nobis. et nō angustus. Ergo ippe- emage vilis. conuictus tota mē- pebat. et dāmū veritatis videre poterat. Hoc ad uolū ſe cōmēdiā. et deſonā ſtātua.

A. Zorobabel. cibūſtus qui fundat et pſicit ecclēſā. in cuius manu corpus ipſi nō plumbē. ſi ſtannē et ab omni peccato purissimū. viij. oculi q̄ diſcurant in uniuersam terram. viij. ſunt ſpīs. quia nihil latet dominū. ſed pteritorū et futurorū et pſentium conſciens eſt. et reddet vniuersis ſcīptis ſua ſpaſta. Quis eīn. Vt re zorobabel et ſoci eius cōfisi de auxilio dei. p. nibilo babebunt dies regū opus dei impediſre volentiū. qz q̄nū in purpura vi- deant illos ſplendore. et exercitu circūdatos. m̄ intelligēt vitā eorū paruaꝝ et malā. et nihil cōtra teū poſſe. et iſtū letabunt in expletō eopī. et videbunt auxiliū ſaluatoris. q̄ de ſurpe zorobabel. pmittit q̄ ſpī. p. fortitudine ſtāne mūrō fortis trobuꝝ. ſicut eīn ſtannū alia metallū ab igne defedit. et cī- ſit es vel ferrū natura durissimū ſi abq̄ ſtanno fuerit virū et cremaſ. ſic oīl angelōꝝ et hominū fortitudo. ſi nō habet auxiliū ſaluatoris imbecilla eſt et fragilis.

Quid ſunt due olyue. Quia h̄ quod q̄ ſieram non respondit. qnī ſuprime erat. et audire non merui. minora interrogau. ſcīptū illud. Dulſate et agietur vobis.

Eupius dictū erat d̄ duabus olyuis q̄d quia ppheta non retinuit. hic interrogans audire non mereſ. vel q̄d ibi obſcurius dictū ē. h̄ manifestū

audire teſiderat. Vel certe ſilentio angeli cōfutat ei⁹ audacia. q̄r majora ſe ſcīre cōfēdat. Deb̄gi dīcīt q̄r nō totū ḡſierat q̄d ſcīre debuerat. iō nibil h̄ respondet ei de olyuis. Si ipſe plenius ḡrit addens ſpīcas. vel ramos olyuarū. te quibus ſupra tacerat.

A. Per duas olyias. duo testamenta. euangeliū ſpīale a dext̄ris. ſex corporis a ſinistris. et q̄r nec totū euāgeliū nec totā legē explanare poſſum⁹. q̄ ſi ramulos ex eis excerpimus. q̄r ex pte cognoscim⁹. et ex pte pphētam⁹. Alij duos ramos olyuarū. vel ſpīcas et filios olei. i. pinguedinis vel ſplen-

doris ſacerdotiū iter pretantur. et legē que p̄bent gaudium vniuersi terre. Alij eroch et heliam. que nū alter in p̄putio. alter in circumcidē placuit deo et cuſ corpore rapitus eſt in celū.

C. Et conuertus. Eupius viderat edi- ficationē templi. adueniūt chrīſti. populum de babilone liberatū. nūcianerat. ſed ne ex viſa felicitate et tollere tur. videt et tristia ut humilieſ ex tristis cō- minatōne.

V. C. Volumen vo- rum. In quo omniꝝ pecca- ta deſcripta ſunt. vt vnuſq̄ recipiat ſe- cūdū peccata ſua. ſine bonis ſine malū. Vn- diat. Ibi agiſ ſunt. Ecce ego vi. v. Greg. Quid eſt volu- mē volāſ. niſi ſcripta ſacra q̄ dñi de celeſtibz loquit ad ſugiora mē- tis noſtre intentionē ſeuat. Quia dñ illam ſug nos eſſe aſpici- vana attendere. i. ou- piſcere teuitam. Que latitudinē cubitorū x. longitudinē vero xx. habe phibet. q̄ ſa- tiūdo opationis nīg ſimpla ē. et longanimi- tas ſpe in dupliū ten- dit. q̄nī p. bono ope- ī nob̄ requies mentis et illic gaudia efta pre- parant. attestate veri-

tate q̄ ait. Si q̄ ſtātua reliquāt domos. aut agros. et cētuplū in h̄ ſelo r. et ſ. v. c. p. Cētēnariū numer⁹ te cētēplicato tenario ſit pſec⁹. h̄ itaq̄ cētuplū accipit q̄ eis ſi nibil habuerit. ipſa in pfectō mītis iā in h̄ ſelo nibil habe q̄rit. Q̄ ſi p̄bāc duplū. p. ſimplo nob̄ reddit. recte h̄ ſolum p. xx. cubitos i longū tendit. q̄d p. x. dīlatat. H̄ q̄ ſi ipſa ſacra eloqua ad eīnā dānaōz ſunt eis q̄ illa l̄ ſcīre nolit. l̄ certe ſcīdo p̄tēnūt. recte de h̄ ſolum p. x. h̄ ē male- dictionē ſ. ſ. o. t. z. maledicat adiungit. q̄ ſi ſur ſic ibi ſcriptū eſt indicabīt.

Dicit quidā viginti et x. q̄ ſunt. xx. ad etatē christi referri. q̄r pater n̄ iudicat quenquā ſi omne iudicū ſedit filio.

In viginti q̄ ex duabus deca dībū efficiſtā ſterta et tristia nūcianuntur. In x. i. via deca de meliora et pſpēra. In his ſi ſum̄ numeris priuſt tristia et p̄ea leta dīcīt. q̄r ad h̄ corr̄pit teuo vt emendet. et p̄ ſa ſupplicia erudit̄ iſt. h̄ ē maleſiō p̄tra eos q̄ putat ſurtū et piuriū eſſe p̄ua crīmia. Et q̄ ma- ledictō ſi ſolum ſalē ſcīptā ē. veniat ſup domuz ſuris et piuri. ibi commorāſ. et omnia denatans. Quid ergo de his q̄ maiora reputantur crīmina. ſicut adulteriū. homicidium. ſacrilegiū.

E. Egressus eſt angel⁹. Angelus qui loquebatur in prophe- ta eſt

Zacharias

egressus de eo. et quasi cominus loquens p̄cipit ut lenatis oculis videat peccata plurim̄ mensuram coaceratam. p̄fecta et impleta delicia cunctorum. hec amfora est oculus. i. ostensio peccatorum. Ut quorum viae primitus latitabant dispersa. in unum coacerata oculis omnium panderentur. Quia dum egreditur israel de loco suo p̄ captiuitatem cunctis gentibus qualis in terra sua fuerit monstratur. Per massam plumbi. significatur gravissimum pondus peccatorum. et super hanc amforam omnium delictorum media sedebat impietas. i. idolatria. que excedit omnia peccata israel. et in suo scelere gloriabatur. sed mittitur ab angelō dei ut que prius letabatur in scelere. tunc silentio contineat.

Leuca oculos. Volens deus ostendit reprophete humanū genē ex qua culpa maxime a deo dilabatur per ymaginem amphorae quasi patēs os avariae designavit. avariae quippe velut amphora est. qui os cordis in ambitu aperitū tenet. Et dixit. hic est oculi eorum in vniuersa terra. Et ecce talentus plumbi portabatur. et ecce mulier una sedes in medio amphore. Et dicitur. Hec est impietas. Et proiecit eam in medio amphore. et misit quod autem ei quibus portetur conclusa secundus lectio doct. amphore. massam plumbam in os eius. Et lenauit oculos meos et vidi. et ecce duæ mulieres egredientes. et spiritus in aliis earum. Et habebant alas quasi alas milui. et lenauerunt amphoram inter terram et celum. Et dixi ad angelum qui loquebatur in me. Quo iste deseruit amphoram? Et dixit ad me. Ut edificetur ei dominus in terra sennaar. et tunc ibi eterna stabilitati et ponatur ibi superba sem suam.

Hec est amphora. Amphora vel mensura cerebatur in aere. cui ipse angelus nomen imposuit. hic est oculus. i. ostensio omnium peccatorum. et ecce mulier sedens in medio amphore vel mensura que est impietas. et cum hec cerneret ecce massa plumbi instar lapidis cerebatur. vel suo impetu. vel de iustitione. vel ab alio cuius nomen facetur. angelus autem qui loquebatur in propheta censit ab eo vniuersa monstrabat. qui mulierem p̄cipit misit in medio amphore. qui prius cerebatur libere et sup amforam sedens omnibus apparet. et ne forte rursus elearet caput et sua impietate gauderet. talentum plumbi in modum lapidis mittit in os amphorae opprimens impietatem. et concludens ne possit erumpere.

Et ecce duæ mulieres. Per duas mulieres inde interpretantur regnum mediorum et macedonum. quoniam utrumque affixit populum babilonium et ibi impietas eorum sedem posuit. hoc singunt ne quod de se dictum est. in se intelligatur.

Duæ mulieres qui egrediuntur de terra sua iuda sunt decem tribus que ab assirius. et duæ que a chaldeis capte sunt. In aliis quarum erat spiritus id est potestas dyaboli. qui a spiritu malo quasi vento flatuque rapte. celesti volatu cerebantur. Vilis quis rapacissima. per quem dyabolus cuius

Ca

VI.

potestati traditur iuda et israel ut ab eo in captiuitatem ducantur. et ille mulieres tulerunt amforam. vel mensuram in qua clausa tenebatur impietas sub massa plumbi depresso per aerem inter celum et terram. Supra autem eruditus propheta de amfora non querit quid portent videns amforam deferri. sed quo portent. et respondet ab angelo ut edificetur ei dominus in terra sennaar. Sennaar campus chaldeorum ubi edificata est babilon. In babilonem ergo deserunt hę mulieres impietatem. ut ibi edificetur ei certa dominus. Vere enim in babilone certa sedes est impietatis.

Ca. VI
transitus ad aliam visionem.
Eccl conuersus
saltus ad celum
cordis.
sum. et leuani oculos
meos et vidi. et ecce quattuor qua
drige egredientes de medio duo
illi qui nulla vultus possunt consumi
rum montium. et montes. montes
erant et sanguinarij erant et babilonica crudelita
rei. In quadriga prima equi rufi
te terribiles regnus me
dorum et persarum quod egredens per assueri
regis edictum mortem omnium iudeorum tristi
in quadriga secunda equi nigri. et
nuncio p̄ferebat macedones sub
quorum rege antiochus macobaeorum victo
in quadriga tercia equi albi. i. qua
riam legimus romanorum reges quo
rum alii elementis in iudeos ut iulus cesar.
driga quarta equi varij fortis. Et
ali p̄fectores ut vespasianus.
respondi. et dixi ad angelum qui
loquebatur in me. Quid sunt hec
domine mihi? Et respondit angelus
i. quattuor plage
mundi que assunt et parent domino. nescibil
et ait ad me. Iste sunt quattuor vē
emim hec quattuor regna absq; dei fecerunt vo
ti celi qui egrediuntur ut stent co
luntate.
ram dominatore vniuersae terre.

proximos quasi despicientes deserant. et alta gloriantes petant. sic nec equa
litate fraternitatis in primis. nec tamē summa pringere equalēt. Sennaar
fetor ex eo. sicut bonus odor et virtute. ita econtrario fetor ex vicio. Radix
enim omnium malorum est cupiditas. et q̄a quodlibet malum per avariciā genera
tur. dignū est ut dominus avaricī in fetore cōstruantur. Sennaar vallis est
latissima que p̄ confusione mentis atq; linguarū babilon dicta est. et quia
per avaricī et impietate certū est. oīa mala exurgere. merito hec in prouisione p
bhabentur habitare.

Ca. VI
Isti sunt quattuor venti. Notandum p̄ climata mundi in scriptu
ris sanctis secundū sitū hierusalē et templi appellantur.

Quidā dicit quattuor quadrigas quartuor euangelia. Equos aposto
los. quoniam alii rufi martirio. alii obscuri et nigri. p̄funditate et cognitōe mi
strij. alii albi gratia virginali. alii varij et fortis. gratia curationis et diuer
sarum virtutum habentes. Hę quadrigae mittuntur in quattuor mundi car
dines ad explendam tei voluntatem. quibus dicitur ab angelo. Ita et p
ambulate terras. in cunctis terre finibus euangelium seminate. Ecce q̄ ege
diuntur i. t. a. Requiesce dicitur sp̄s domini vel angeli quādo in terra
aquinoris durissima dyaboli regna. applicatōe subversa sunt.

In qua erant equi nigri egrediebantur in terra aquilonis. et albi fortes et robusti egressi sunt ad australem plae egressi sunt post eos. et varij egredi sunt et totam aliam medi possidebant. sib quoniam regnum pte rierat et totam aliam medi possidebant. sib quoniam regnum pte rierat et totam aliam medi possidebant. sib

Et varij egressi. Reges macedonij le quinuntur vestigia meorum. et sicuti medi chaldeos ita macedones medos et persas et chaldeos sibi subiugaverunt

Ecce qui egrediebantur ab alijs quoniam regnum pte rierat et totam aliam medi possidebant. sib quoniam regnum pte rierat et totam aliam medi possidebant. sib

Sume munera q offerunt. aurum et argentum. Oldai. deprecationis domini. Tobias bonus domini. Idaia notus domini. Pro oldai postea ponet helenum. et in quarto loco addet hen id est gratia. Captivitas autem indecorum. i. pli deum confitentis. sicut vicia et peccata. Qui vero penitent reuerteruntur in iherusalem. i. ecclesia. ab his in penitentia deum deprehendit et bene placit deo. et notis i. appbatis a deo. offertur auxilium et argentum de quo sunt corona domo ioseph qui dicit saluatus. et filius sophonis. i. visitationis domini. quia visitatur a domino qui prins egrotanter. et saluatur. De corona imponuntur iefi id est christo qui in mebris reverentibus corona tur. qui est filius iosedech. qui interpretatur dominus iustitiae. quia christus reddit vincimus iuxta opera sua. Ipsi dicitur. Ecce vir oriens nomen eius.

In qua erant equi nigri egrediebantur in terra aquilonis. et albi fortes et robusti egressi sunt ad australem plae egressi sunt post eos. et varij egredi sunt et totam aliam medi possidebant. sib quoniam regnum pte rierat et totam aliam medi possidebant. sib quoniam regnum pte rierat et totam aliam medi possidebant. sib

Et varij egressi. Reges macedonij le quinuntur vestigia meorum. et sicuti medi chaldeos ita macedones medos et persas et chaldeos sibi subiugaverunt

Sume munera q offerunt. aurum et argentum. Oldai. deprecationis domini. Tobias bonus domini. Idaia notus domini. Pro oldai postea ponet helenum. et in quarto loco addet hen id est gratia. Captivitas autem indecorum. i. pli deum confitentis. sicut vicia et peccata. Qui vero penitent reuerteruntur in iherusalem. i. ecclesia. ab his in penitentia deum deprehendit et bene placit deo. et notis i. appbatis a deo. offertur auxilium et argentum de quo sunt corona domo ioseph qui dicit saluatus. et filius sophonis. i. visitationis domini. quia visitatur a domino qui prins egrotanter. et saluatur. De corona imponuntur iefi id est christo qui in mebris reverentibus corona tur. qui est filius iosedech. qui interpretatur dominus iustitiae. quia christus reddit vincimus iuxta opera sua. Ipsi dicitur. Ecce vir oriens nomen eius.

Svisitatio domini. Et hoc erit in sempiternum. sib quoniam regnum pte rierat et totam aliam medi possidebant. sib quoniam regnum pte rierat et totam aliam medi possidebant. sib

Et qui procul sunt venient et sibi habitat deo.

Edificabunt in templo domini. et

Sed tunc er euenti rerum et prosperitate cognoscet q domino subente omnia poterit

Sciens quia dominus exercitum

Sicut omnia erunt si pce misit me ad vos. Erit autem hoc

Potis domini obeditis.

Si auditu audieritis vocem domini

De vestri.

Non iesum diuidim nec duas personas te una facimus. Quid qui iesus dicitur. quia salvat ipse est otiens. qd in diebus eius orta est in istitia. Sub hoc omni ente oculi multitudine credentium que edificabit ecclesias deo. et ipse in singulis membris coronatus portabit gloriam illorum. et ipse rex et pontifex sedebit in throno tam regali quam pontificali. et consilium pacis erit inter utrumque quia virtus gloria co-sentiet in domino iesu. Post coro natum christum permittitur corona etiis his qui somniant eis p seculum in enigma. et quibus bonis est dominus et qui noti sunt a deo et eius gratia repleti visitantur ab eo et qui prius in babilone gemebant. longe a indea p singulos pfectui edificabunt dominum dei. et oes pari mente cognoscent p deo misericordiam ppetam ad eos.

Coronae erunt hebrei dicunt ananiam azariam et misael et capititate reuertentes auxilium et argenti in numeris templi et coronas pfectivas et ducis attulisse. et hen quem supra non dixerat. i. gratiam daniel. sciz mure venisse. et id beli p oldai positum est. et ex iter pstatone nominis quod lomini dicit ostendatur daniel in captiuitate positum. et tres pueros regalis somnij mysteria cognoscerent. Ipse enim daniel et tres pueri orauerint dominum. et ita consecutus est daniel interpretationem somnij.

Corona primum posita capitulo duorum nominibus illorum a quibus oblate sunt pscrabuntur in templo dei in sempiternaz memoriam et tunc de toto orbe gentes que paul posse sunt venient et edificabunt in templo domini unusquisque p

VII.

Et factum est ian. hebrei autem sarazar et rogoomelech et ceteros qui cum eis erant fuisse persas. et duces regis darij timentes deum. qui audiens templum esse constructum p legatos querebant a sacerdotibus et

Prophetis si secundum priorē consuetudinem quinque mense quā a nabuc̄. hierusalem subuersa ē adhuc duraret causa ieiunij. et fletus. cum ita esset restituta hierusalem. an potius causa restitutionis mutasset tristiciam in gaudijs. Ut pse timentes deum sicut cum flentib⁹ iudeis fleuerūt. ita cū gaudētibus gaudēat. Postq̄ autem scīcū tantum exulta est letatio. sit sermo tui ad zac̄harias imperāt ut loquatur ad vulgus et ad sacerdotes qđ respondere debant legatis.

Nunquid nō sunt quasi bibistis? Nunquid nō sunt verba non multo sententiā. que dixi adhuc stante bie que locutus est dominus in ierusalem. dico post redicatam prophetarū priorum. cum adhuc

hierusalem habitaretur et esset opulenta. et ipsa et vrbes in circuitu eius in montana regione

et ad austrum et in campestrib⁹

habitaretur. Et factum est verbum

domini ad zac̄hariam dicens. Nec

ait dominus exercitum dicens.

Huc vobis impropriet. vñq̄ quo iudicatis ini

quitate. post iudicium

Judicium verum iudicate. et misere

dich ieiunat sequat clementia in cūctis ma

xime fratres vel cuiusē sanguinis vel ciudem

fidei.

ricordiam. et miserationes facite

omnis homo frater qđ oēs et uno pa

tre. nec dum faciat.

Lum vir fratri suo non cogitet i cor

et cum hec p̄cepram illi noluerunt atē

de suo. Et noluerunt attendere et

ex habitu corporis mea imperia respondebant

verterunt scapulam recedentes. et

sicut aspis surda et obturans aures suas.

Sicut non dei sonore aures suas

aggravauerunt ne audiūt p̄cipientem.

Sponte quasi dient. et cor suum posuerūt ut ad

durum lapidem amantem ne audirent legem. et ver

ba que misit dominus exercitum

in spiritu suo sancto per manum

ysaiae. osec. qui mundas habuerunt manus

fidicē.

prophetarū priorum. Et facta est

magis peccatis.

indignatio magna a deo exercitū

completa sunt verba domini par pari referē

tis ut sicut illi ambulauerunt ad eum peruersti et ipse ad eos p̄uersus incederet.

Dōs p̄minando.

Et factum est sicut locutus est. et

sicut non audierunt. sic clamabūt

cos.

et non audiam dicit dominus exer

citum.

Et dispersi eos p omnia

rum. in eorum chaldeorū. et aliorum

omnis in dea regna que nesciunt. et terra desola

Uit adamantem. Adams lapis fortissimus. qui omnia metallā cōfringit. et a nullo confringit. Unde indomabilis dicit. Ca. VIII.

Et factus ē. ver. Israeliticus populus in captiuitate cum assirij et chaldeis formicatus est. postq̄ ab amatorib⁹ suis illusus. et pristino deco re nudat̄ ē. memor pristine felicitatis dicit. Reuertar ad vias meū priorē

zille suscipiēt in coniugio dicit. Zelatus sum. Zelatus sum. Quāto prius indignatus suis. qđ a multis amatorib⁹ deturpata maiusculaverit. horā meum tāto ampliātū. nūc zelo qđ egit penitentiā. et edificauit tēplātū q̄bābitabo in medio eius. Reversus sum.

Perlyō et bierz accipiant aīg fideliū spē culatēs teū et vidētes pacē. qđ peccatiū ira sat de. tradēt eas capititiat ut teū p mala

sc̄nūt. quē p̄lpera et bona nō seniat. et cū

ip̄i penitentiā egerit. dōs ad eos reuertet.

zīn quib⁹ prius regnabant mēdacia vicioz

habitabit christus ve

ritas. et vocabuntur

mōs dom⁹ domī

Adbuc habita.

Tāta erit p̄spitas omniū renū et nōtē hoste remanēt. vñq̄ sex⁹ vñ

qđ ad vitimā pueniat etatē et tremētes artus baculo regēte suscitēt

platge hierlm̄. ec

clētēs sūt virtutēs i qđ

habitātēs. nō etate

qđ cani sūt sens⁹. bi

bit et baculos i manib⁹. i. correptōs dicen

tes disciplis suis. qđ

vult̄. In virga venia

ad vol. an ilpū lenitatis.

Et cū lenibus ha

bitabūt annū. de qđ

paul⁹. honora viduas

qđ vere viduē sūt. Im

plebis etiā ciuitas pue

ris et puelis ludentibus in

plateis eius. Nec dicit dominus

ab his qui vident urbem peni

tuos destruētam.

Et quasi i

exercitū. Si videbitur difficile

possibile est quod spondeo. qđ pusillanimis

in oculis reliquiarum populi hui⁹

qđ quando edificata est hierusalem.

Qui ore in diebus illis. nunquid in oculis meis difficile erit dicit dominus

exercitū? Nec dicit dominus

exercitū. Ecce ego saluabo populum meum de terra orientis. et

multi venient ab oriente

populum meum de terra orientis. et

ab ispis q̄ cas destru

erunt

En reliquijs populi qui de captiuitate venerant tantam felicitatem p̄phetasset videbatur incredibile. Contra qđ p̄pheta. Non sunt mea que

respondeo. nec mea voce vñor. tei sunt p̄missa q̄ replico

Ecce ego saluabo. Quidam in eorum dicunt hec esse cōpleta sub

zorobabel et neemia edificato templo. et muris ciuitatis extactis. et statu

iudicij populi restituto a machabeis. et diversis principibus. qui vñq̄

ad herodem referre iudicam. alij ad consummatum seculi referunt et sub
christo quem frustra pestolantur explenda commemorant
Possimus dicere h[ab]et ex parte esse completa tempore zorobabel quando
redacto populo sub figura futuri deus habitavit in iherusalem. Unde ap-
pellatus est populus dei. et dominus appellatus est deus eorum. non in men-
tio iniquitate. sed in
veritate et iusticia. et in
eccl[esi]a sub christo ma-
xime implentur. quan-
do multi de oriente et
occidente veniunt et
accedunt cum abra-
ham et iacob. et in regno ce-
lorum. et in d[omi]n[u]m eum.
v[er]ba veteris legis. veri-
tas enagelij et iusticia
christi declarat.

Confortet m[en]s.
Lum aggens et zacha-
riastam exhortati fu-
sent populuz ad edifi-
candum. nunc iam com-
munitatez eoz extru-
cto teplo horat nunc
iter et vides et popu-
lum. ut experti verita-
tem in his que prius
audierant. nunc etiam
accommodent fidem
his que modo permittit
ur. nec timeant impe-
tum in edicione. nec in-
sidiis nationum per
circumcisus impedire vo-
lentium. sed confortent
per os prophetarum ex
die quo iacta sunt fu-
damenta templi. usq[ue]
ad diem quo supedi-
ficatum est templu[m]. et
audiant q[ui] sequuntur

Dicit ecclesie. Con-
fidentur manus v[er]e
bona opera in q[ui]b[us]
fundatur domus dei
quando iacentur su-
dameta fidei. et exten-
tur templum quādo
multitudine fidelium ro-
boratur. et ita vinit ut
templum dei esse mere-
atur. sed ante h[ab]et edi-
ficacionem. quidquid
boni operis habere ui-
debeat. vel homines
rationales. vel inimic-
i. simplices. id est nul-
lam mercedem apud
deum consequantur. sed
erant in eis bella et di-
scordia et tribulatio[n].
frater fratrem supplan-
tabat et inimici homi-
nis domestici eius. q[ui]a
carebant pace quam christus vadens ad patrem reliquit apostol. Quid
quid boni opis facit. vel iudeus vel hereticus. vel gentilis absq[ue] fide chiu-
sti. sine mercede agit. sed recepta fide christi qui pro peccatis captiuos teneban-
tur in mundo. et babilonio igne vrebantur. iam habent fructus vineg que
dicat. Ego sum vitis vera. His dat terra fructum. ut qui in lacrimis semi-
naperant in gaudio metant. et celi qui eniarant g[ra]tias dei dabunt rotem
divini eloquij. et hec omnia. i. pacem et abundantiam tenet. habebut reliquias
p[ro]p[ri]as reliquias nobis dominus sabaorb.

Et erit sicut eratis. Promittit que futura erant post edificacionem

temp[or]i. ut sicut prius inter gentes erant in maledictio[n]e et sibilo. sic saluat[io]ne et
reuerse in iudea. erunt in benedictione

Tempe p[ro]secutionis. christiani gentib[us] q[ui] circumi sunt in maledictio[n]e et ex-
emplum. q[ui] offendunt in deo suu. et postea redditu pace sunt in benedi-
ctione. quia deus misericordia iherusalem. i. visioni pacis. et inde. i. fiducia domini confe-
tibus. Singuli etiam
credentia qui propter vi-
ta tradun[ti] latib[us].
cum egerint penitentia
reuerentia pristinus
statum. et videbunt pa-
cem dei. et confessionis
sue gloriam possidebunt.

Hic cogi. vt
trans. xij. tribu[m] tra-
didit captivitati. p[ro]cer-
sus ad misericordiam
relicto israel i captiu-
tate benefacit iherusa-
lem et domini iuda.

Hic dicit dominus exercitu[m]. Si
adversarios rebellates
eritis benedictio. Nolite timere.
p[ro]missione dei. Et impleat opera que ce-
lentur manus vestre. quia
qui potest implere que promittit.
hec dicit dominus exercitu[m]. Si

ad captivitati tradit[us]
cogitauit ut affligerem vos. cu[m]
ad iracundiam me prouocassent
patres vestri dicit dominus. et no[n]
sic vos capirem. In presenti tecum
sum misertus. sic conuersus cogi-
taui in diebus istis ut benefaciaz
iherusalem et domui iuda. Nolite
timere. Hec sunt ergo verba que
facietis. Loquimini veritatem vng[uis]

primus omnis homo.
quisq[ue] cum proximo suo. Verita-
tem et iudicium pacis iudicate in

qui sancti est nec affligit
poris vestris. et vniusquisq[ue] ma-
amicum nec contra cum malignitatem machi-
lum contra amicum suum ne cogi-
natur in corde
teris in cordibus vestris. et iura
mentum mendax ne diligatis. Dim-
nia enim hec sunt que odi dicit do-
minus. Et factum est verbum domini
exercituum ad me dicens. Hec di-
cit dominus exercituum. Jeuniu-
um quarti. et ieunium quinti et ie-
nium septimi. et ieunium decimi

erit domini iude in gaudium et i le-
ticias. et in solemnitates preclaras

Et factum est
verbum domini.
Ad id q[ui] super saras
et rogo melech per lega-
tos quesierant utrum
in mense. v. 7. vii. de-
berent ieunare et plā-
gere. an p[ro] edificatoz
templi finire ieunius
luctus depone. mltis
in medio positis que
facere et sperare debe-
rent. tandem ex perso-
na domini respondet
propheta. Jeuniu[m] qua-
timelis iudei arbitra-
tur. i. iulij. est die sep-
timo. et decima eiusdem
mensis quando moy-
ses de monte descendens
tabulas legis fregit. et
iuxta iheremias muri
ciuitatis sua primi suc-
rupti. In quinto. i. au-
gusto propter explorato-

res teret sancte orta est sedatio in populo. et iussi sunt moniti non ascendere.
sed p[ro] xl annos i[us]gis a tercia sancta circuire dispendijs. ut exceptis duob[us]
iosue et calep[hi] omnes in tertio mozerent. In hoc etiā mense p[ro] nabuch.
et postea tyros templum berosolimis destruxit. et urbem bebel cepit. ad
quam confugerant multa milia iudeor[um]. Aratum etiā templū in ignomini-
am oppresse gentis a tito anno ruso. In septimo. i. octobr[um]. occisus est go-
dolas et trib[us] iude. et iherusalem reliquias dissipat. Decimo. i. ianuario
ezekiel in captivitate positus. et populus captiuoz. audiuit templuz esse
subuersum quinto mense. H[ab]eunt causas luctus et ieuniorū que hactenus

habuerunt. sed deus pollicet hos dies vertendos in gaudiū. et solennitatem
sipacē et veritatem dilexerint.

Ieiunium quarti et quinti septimi et decimi vertes in solennitates. int̄ā
tum vi cīuitates inde que pius deserte frequenti habitatoe celebrentur
et una cīuitas p̄gat ad alteram et se mutuo cohōrent dicētes. Per h̄c. an
nos hierusalem est oppressa lucu et amaritudine. sed nunc pacē reddita p̄
gamus hierusalem et
intra p̄ceptū legis vi
etiam immolem. Et
respondet alia cīuitas
Uadā etiam ego. et
tunc populi multi cō
iuncti. et gentes inume
rables et fortis adora
bunt dñm.

Milice tunc iū
nomus quādo aufer
a nobis sp̄sūl nec me
renur eius presentia
et reuersus cogitat
benefacere tristitia ver
titur in gaudium. et fa
mes pristina sermonis
dei. plentia doctrina
eius et celestis pais sa
turitate pensabat.

Visq̄ quo veni.
Ad lētem litteram de
hierusalem et zorobā
bel. dicit. ad christum
et ecclesiam refert ad
quaz de toto orbe po
puli concūrūt. ut offe
rant in templo sacrificia
deo. et tempe perse
cutōnis magistrī ecclē
sie. p̄mittunt credenti
bus q̄ rūsum edificā
de sint prodig. et pa
reddenda et facies wo
mini dēp̄canda

In dieb̄ illis
id est in aduentu chri
sti decem viri quo re
quirit dominus in so
domis apprehendēt
christus et querendum domi
num exercitūm in hierusalem. et
sacrificiū extra ecclēsiā.
deprecandā faciez domini. **D**ec
dicit dominus exercitūz. In die
dicta fient.

Hoc tantum querit dñs
Cleritatem tantū et pacem diligite

Dec dicit dominus exercitūm.
Enīdīcīs.

Visq̄ quo veniant populi et habi
tent in cīuitatibus multis. et va
dant habitatores vniquisq̄ ad
alterum dicens. Eamus et depre
cītūm qui audītū dīcat vnu
filium qui imago patris. qui videt me
videt et pa.

Dominum exercitūm. Uadā etiā
sp̄ce. fide. ope. et
ego. Et venient populi multi et ge
martires immolando.

Christus robuste ad querendum domi
num exercitūm in hierusalem. et

sacrificiū extra ecclēsiā.

deprecandā faciez domini. **D**ec

dicit dominus exercitūz. In die

dicta fient.

Visq̄ bus illis in quib̄ apprehendēt

decem homines ex omnibus lin
guis gentium. et apprehendēt sim
iles qui de iudea. et apostolorūz qui de
iudeia.

ad patram cōfessōnē de virtute in virtutē

briam viri iudei dicētes. Ibius

sa p̄p̄teris.

vobiscum. Audiuimus enim quo
summatōm secūli.

nam deus vobiscum est.

Ca. IX.

Opus verbi
domini in terra ad
rach. et damasci requie ei. **Q**uia
dominus est oculus hominis et

et ecclēsiā. in zacharia p̄ decem viros idem significatur. Per. viij. intelligitur ec
clesia septiformi gratia plena. p̄ x. ecclēsia eadem. q̄a quinq̄ sensus carnis
et spiritus mundat. vt cum lampadibus honorū operū christi occurrit.

Iota etiā littera ex qua nomen saluatoris exordium lumen. non solū apud
grecos. etiā apud hebreos tenariū numerū significat. Qui ḡ christiano
nomine cōsentur et christo adherent p̄ tenariū numerū signantur.

Quidaz ex iudicis h̄ sub zorobabel dicit esse completa. Alij sub christo
suo implenda q̄ē vētū expectant.

Decem homines. id est ecclēsia que cōp̄tantur virginibus. quia

quinariū numerū duplant. et sunt sancte corpe et spiritu. qui etiam in pre
senti bene regit sensus corporis. duplō numero accipiet in futuro decem

Ca. IX.

Domus. ix. assumptō. Om̄is h̄c vīsio sine pondus et onus verbi tei
p̄tinet ad vocatiōnē gentium et extremitatiē ecclēsiae et est ordo verboū.
hoc onus verbi domini est in terra ad rach. ad acutū. rach. molle. Notat
ergo verbum domini austērum non credētibus. molle et demēns insis te
indea assūmptis. Quidam ad rach. ad iudēos execatos. dama sc̄i ad gē
tes assūmptas referunt. Sug ad rach ergo onus est austētatis in dama
sco demēns requies co
mini. Quia q̄e ante
conuersiōnē bibens
sanguinez interpretat
iam conuersa ad penē
tentiat requies domi
ni dicitur. Ideo autes
te vtroq̄ populo co
structur templū. quia
domini est. quicunq̄
te gentibus vel de is
dēs respicit teū et cre
dit in eum.

Quia dñs est
ocul⁹ b̄o. Lx. Q̄i
dominus respicit ho
mines et omnes tribus
israel. qui dominus et
fidem gentiū et perſi
diā iudeoz absq̄
sonarū acceptiōne
respicit illi sentētē p̄
dōs imponens in cre
dētū fide quiescens

Emath quoq̄

Emath ipsa est eadē
que antiochia. ciuit
as syriæ.

Vit impleatur hoc
adorabunt eum fili
tyri in muneribus. Et
mulier chananea a fi
nibus tyri et sydonis
egressa est occurritē
mo.

Gudei dicunt oēs
populos hic nomina
tos magno regi suo
christo quem expectat

seruitros. ita vt nō
audeat eleuare manū

contra. omniō in cir
cūtū pacatis.

Assumpserunt
q̄. li. la. va. In tānū
vt sophismatibus et
dialecticis argumenta
tōnibus resistēt ver
bis veri pacifici christi

et argētū. i. nitores

eloquentia. et aurum

. i. sensuum calliditātē

que compāntur p̄sue
ti. et luto conculcato.

congregauit vt regnū ydolatrie quod munierat firmis possideret. sed nichil

contra veritatem possunt. quia ecce dominus possidebat eam. eueriens

omnem altitudinem erigentem se contra scientiam dei. et in amaritudine

mari huius sc̄i percūtiet. vt n̄ chil prīsing sapientia et timoris in ea re
maneat. sed excoquetur et mundabitur igne quem dominus venit mittētē

terram.

Videbit ascalon. Ascalō que prius erat ignis ignobilis et vsq̄ ad

mensuram et pondus peccatorū excreuerat. et gaza que fortis et indoma
bilis. imperium libi omnī p̄mittebat. et accaron que sterilis et absq̄ lege

videbant p̄cessas emath et alias ciuitates h̄dictas. et dolebat et terrebant

agentes penitentiam. quia sp̄s eorum destruetur. et non erit rex in gaza. et

ascalon habitatores non habebit. et sedebit segator. i. dominus qui segat

grana a paleis in ozoto vbi ignis quem dominus mittit in terram generat baptizatos in spiritu sancto. vbi est etiam fratres et patruus. quem in cantico sponsa desiderat. **V**bi est etia ignis mamille. **U**nde apostol. **L**ac vobis potu dedi non esca. His expletis disperdat s.p. Oblystum cedentes poculo. qdinebriati erant calice babilonis. s in aduentu christi de posita supbia humilem iesum sequent. de quoq ore auferet sanguis id est verba blasphemie. et abominationes. i. cultura ydolorum. et iesus ydoloticonz de medio dentum. **A**bis ablatis ipse populus phylistum relinquit duo ut repudiatis indeis.

ipse sit dux in iuda. i.

in ipso confiteste. et ac-

caro quondam sterilis

eradicata erit sicie /

busens. i. hierusalem.

Eadem ciuitas trib

nominibus dicit. Et

circumabo inquit do-

mum meam. i. ecclesia

muni p. bos qui mili-

tant michi varijs mi-

nisterijs. et ad mei im-

perijs buc illucq dis-

cuntur. vel muniam

auctio angelorum. Et n

transibit s.e. exactor. i.

qui foras seducit. et vi-

tos trahit in captiuu-

tatem. **Q**uia nunc v.i.

o.m. i. pappetet et sa-

pabatur arcus bellum. **E**t loquest pa-

cem do vobis p.r.v.

cem gentibus. et potestas ei a ma-

lalias fluminibus.

ri vscq ad mare. et a flumine vscq

o christe fili

ad fines terre. **L**u vero in sanguine

s passionis tue eos qui tenebant vinciti in car-

ceribus inferni in quo non est villa refrigerans

mia quā dines querebat librasti tua misa.

testamentū tuū emisisti vincios tu-

s. huius mundi.

Eryt et hierusalem

eadem ciuitas. qd. syon

arx est in hierusalem.

Et dispergam.

Juxta litterā pmitit

deus pater qdno erit

philia. omnibus in chri-

sti nativitate pacatis

Effraū fruicatio-

et lignat multitudinē

hereticorum. de quibus

dicit. filij effrem i.t. et

m.a.s.i. d.b. **P**er his

etiam dicit. hi in curi-

bus et equis n.a.i.n.

d. in. **H**ec equus eoru-

fallax ideo dispigitur de hierusalem et vocatur ad penitentiā q dicit. No-

lite fieri sicut equus et mulus.

Doc no est extenuandū q allegorū s credendū est vere esse completuz

lunga illud. Postula a me et dabo tibi gen. b.t. et p.t.t.

Tu vero. Postq pater nūc iuit syon et hierusalem te aduentū chri-

sti q mitis et potes es et aduenturus. facit apostrophā ad ipsū christum

de quo est vaticinū.

Conciū ita dicit. O christe quez expectam venturū qui regnaturus es ī

omni terra in sanguinet. et. hostiarū. s. q ex hcepto legis hcpiebanū offerū

q. legē testabar bona dāda filijs tuis. emisisti israel plm tunc de lacu

captiuitatis chaldeoz in qbns nulla misericordia. Propterea o israelite

q. vincit eratis et sperabatis in dño. revertim ad munitissimā hierusalem.

quoniā hodie habetis dñm pollicētem vobis. q. p brevi iniuria captiu-

tatis. oia duplicita recipiat. **Q**uoniā extendā ih iudā. Et ad machabegz

tpa referūt. q. vicerūt macedones. et templū sordidatū ydolatria. post tres

annos et dimidium mundauerūt. **Q**uali arcū implui effram. eos h signi-

ficari putant q. re. x. tribubū q. dicūt isrl. venēt sub ezechia qbus etiaz io-
siā regnasse memorat

In resurrectō christi iusti q. p peccato ade vinciti in inferno tenebantur
reurrexerūt et apparuerūt in hierusalē multis. **I**n signū huīs lacū ioseph
a fratribz missus est in lacum vbi non erat aqua. daniel a chaldeis hicie-
rias a iudeis. baniās quoq tpe niuis et frigoris descendit in lacū. vt ibi
leones interficeret

Duplicia reddā. In terra sua duplicita possidebūt. **E**t apls. Non
sunt pdigne passiones
bni ipis ad su. g. q. r.
ii. n.

Quoniam extē.

Per iudā saluator q
a patre mittitur in mū-
duz q. est sagittari et
arc. **V**n sagittā tuq a-
cute potēissime. Hps
ē et sagitta. **V**n. **D**o-
nit sagittā electā. et in-
pabretra luna abscon-
dit me. i. verbū in car-
ne. **H**ac implet effraī.
vt cū armatus fuit ad
bellū. ipse cū gentibus
dñi sagittis vulnerat.

Et dominus deus super eos vide-
s incendis et lucis
bitur. et exhibit vt fulgor iaculū ei.

Et dominus deus in tuba canet.
et non aquilonis.

Et vadet in turbie austri. **D**omin⁹
exercituū proteget eos. **E**t deo-
rabunt et subiūcent lapidibus fū

S victores quasi ebris cum desperatōne
de. **E**ribentes inebriabunt qua-
pugnabunt s. sic placebunt dño et libatio sup
altare. p. bialis enim super altare liba fundunt
si vino. et replebuntur vt fiale. et

Non ut armatus
excitus et instructus arte bellandi cōtra ma-
cedones pugnabit. s. venit quasi grec para-
quasi cornua altaris. **E**t saluabit
ad mortē et domino auctiante supabit.

Eos dominus deus coruū in die il-
la vt gregem populi sui. quia lapi-
di duri. s. in cōculati eleuabunt de dumilita-
te sua. vt sint gloriōsi in terra illius

Des sancti eleuabuntur sup terraz
dei. **E**t quid enim bonū m eius est

Si. let que ci-
et quid pulcrū eius nisi frumentū
bat cruditas et delectat vt eius autoritate vī-
electorum. et vinum germinās vir-
tur ad colendū vnum deus
gines:

gar apparet et victis hostibz more turbinis dispersis. p. t. t. iudēos.

Et deuorabunt. Protectis filiis syon. et domino terente aduersa-

rios. tanta erit ruina grecorū. vt non tantū gladij s. iactibus lapidibus ob-
ruantur. et fiant preda hostiū.

Filij syon. i. gratie p. t. t. a deo suo tenorabunt inimicos. et subiūcti.
s. cōmunitatis scripturē rotatū oris emissis de subibz humiles faciūt
et bidentes in. q. vino. amore eternorum obliuiscen-
ter terrena et seipso.

Ehrietasq illa placebit deo. sicut sacrificium altaris. saluabitq eos d. d.

E. i. d. i. vt. g. po. s. quia lapides. i. sancti q. quis granis onere carnis. ita alle-
uiabuntur. vt in alto possint ponī in edificio christi.

Frumentū electorū. Frumentū saluator quia ipse est panis qui
de celo descendit et confirmat cor electorum. qui bibitur ab his qui sancti
sunt corpe et spiritu qui introducti in cellā vinaria gaudentes sequuntur

agnum quoq ierit.

Ideo machabegz auxiliante deo ejūt macedones. vt terra israel. vt mā-
deus templū. et leg. s. pcepta seruentur. et eruditō scripturarum rursus

Zacharias

populus suu fluctus maris, et confundentur o. p. f. ut olim factum est siccato iordanem, vel rubro mari, et sic humiliatis inimicis gloriantur in terra israel in nomine domini.

Ale. Precedente dno transim' fretu huius seculi. In hoc mare ubi coartantur sancti descendunt apli, et primus dominus descendit ut nos de amaris fluctibus liberaret, et calcato fredo confundent o. p. f. et in fluminibus mundi habentes per detraheant, et humiliati dyabolo imperio eius a sanctis redat, et liberati confortabuntur, et gloriantur in dno dicentes: Mihi absit gloriari nisi in cruce d.o.i.c.

Ca. XI.

Ca. **XI.** **L**aperilibane. Predicta captiuitate israeliticis pli passios et babilonios, supposuit etiam de restauratione templi, et sequenti populi felicitate, nunc trahit ad ea que g. romanos facta sunt i templo z hibernalem, ppter vindicta sanguis christi. Per libanum itaq. tepluz significatur qd aptuz ei. ut intret romanus exercitus. Per nomia arborum que supponuntur significantur principes et sacerdotes illorum populi.

Vox vulnus pastorum. Per alias metaphoram quos magnificos vocauerat nunc pastores, i. principes et doctores vocat, qd iuit ad luctum qd magnificientia eoru vastatur, i. templi de quo glorabantur.

Vox rugitus Sicut altitudinem templa situm inde terre altitudini libani comparuit, qd libano i terra, pmissionis nibil est excelsius aut neemo rosus; sic iordani qui maximus in iudea est iuxta quem morantur leones, fremut iungit leonum, ppter ardorez istis, vel ob deserti vicim. Un d. Ascedit leo de iordanem, id est nabuch., contra hierusalem de sedibus suis, t. qd leo de cubili. Vox ergo leonum, i. fremenit romanorum, audiit ptra hieros.

Dicit dñs: Quia aptus est libanus et omnis supbia iordanis vastata, idcirco dicit dñs d.m.p.o. id est, nunc iterum nutriantur, et crescat qd p'ea ab hostibz occidendus est qd oues et pecora.

Vnicentes doctores tam in veteri testamento qd in nono negligentius agunt, et minimis scandalizant ipsi pecora occasionis nutrunt, nec copiantur super illos, et vendunt sibi creditos, et ex mortuobz aliarum diuinias consequuntur, laudantes eos qui predam agunt, miseris et iniquis benedicentes.

Recimirum si hostes occidebant et vendebant, cu ipsi eoz pastores no-

in maris freto, et percudiet in mari
f minas pectoris
q sic.

fluctus: et confundentur oia pro
f tunc.

funda fluminis. Et humiliabitur
f dyaboli.

supbia assur: et sceptrum egipiti res
f et sic fortitudo mea et l.m.d.

f filio.

cedet. Confortabo eos in domino
f christiano f cuz domino
sicut enob f de virtute in
no: et in nomine eius ambulabunt
virtutem.

dicit dominus.

Ca. **XI.**

Het iutret romanus cereci
tus f templi a zoro

babel instauratus f vel ignis cu
eta vastabit vel hostis impetus duces et sacer

portas tuas: et comedet ignis ce
tes consumet f sacerdotes et principes mutua

f deploratione lugant,
dros tuas. Ulula abies quia ceci

f quod obscurae posuerat manife
dit cedrus: quoniam magnifica via

f suis exponit f confusione et ignominie
statuunt. Ululate querulus basan

f quia templum quod incipugnabili
firmitate erat constructum a romani est de le

fum quoniam succisus est saltus munit
f auditur

Vox vulnus pastorum: quoniam va
f alias magnificenter f Quos prius
arborum postea pastores nunc vocat qui
stata est supbia eorum. **Vox iug**

f plorant destruto templo in quo nutribantur
quidam iusti et poeres et bellatores quasi leones

tus leonum: quoniam vastata est

f aque decurrentis.

Vox iordanis. Hec dicit dñs

f o zacbaria.

dñs meo. Pasce pecora occisionis

f romani f iure victorie f immiscorditer

f qui possederant occidebat et nō

f p'ata cru f quodam reservabant non ppe

f delitate flementiam sed ppter precium
docebant: et vendundabant ea di

pepercerunt eis. et p' culpa eoz greci lupi traditus e.

Ecce ego tradam. Post eversionem templi que id est accidit quia p. ali annos pgniter noluerunt, traditi sunt vniuersi in manu proximi sui qui multa senecte trucidabant.

Ecce ego tradam. Quando hieros obsideba a romanis tanta inter ipsos indeos erat bella, et discordie ciues, ut tres ptes p'los dividere.

sicut in historiis legie
et concident. i. de.
firment romani omnem
terram, et vniuersas
urbes iudeorum, et non
eram eos de manu
romanorum, sed sub eis
eterna captiuitate de
primentur, et depascam
pecus occisionis, ut se
per iudicium trahi ad
mortem. Omnia domi
ni est sententia, o vos
pauperes, i. iusti de is
rael qui suscepisti dei
filium, audite que di
cantur, et sequentis ca
pituli sacramenta co
gnoscite

Et assumpsi mi
chi. Quia superius
dixerat irreparabilez
vastitatem templi et
hieros, quia poter
rat hoc videri de solo
iudeo populo dictum
qui interfecit proph
eti et ipsum dei filium
occidit dicens: San
guis eius super nos et
super filios nostros.
nunc creator vniuersi
tatis exponit mysteria
sui orbis dicens se ba
bulisse duas v. et in ill
vinctus populum pa
visse.

Et assumpsi mi
Creator ut pastoris
habituz demonstraret
assumpit virgas duas
vel baculos, vnaq. vo
cavit tecorez, i. o. bu
manu gen. illustrato
modo sub hoc ante p'z
pati sorderet sua bi
ditione p'exit. Et iō
vocato cunctaz gentium
decora v. qd nichil iu
st. qd ut oīm patrem
oēs uocet et qd ab eo
geniti et alteraz vo. f.

Cū essent termini gentium
iuxta numerum angloz

dei. Jacob fuit p'p's dei, et fumcul' hereditatis ei. Et panig. isrl. et cu israele
totu' b'nanu' gns. Et sic. Tres pasto. Moys et aarō et maria, qz maria
un' p'mo m'le q' nisan d' mortua e in tebro sin. et in cod'e loco, et in cod'e me
se, p'p' aqua p'radictois moyses et aarō p'lenati s'nt-ne iraret i' tra' p'missi
onis, sic factu' e ut tebro iuda p'seti morte succideret duo sententia future
morti, et p'tracta e aia mea i. e. sup tres pastores qz p'posuerā gregi meo. Si
q'dez ra. e. v. i. m. qz n' glificauit me ad aqua p'radictois. Al' p'pls varijs
modis p'ra me p'gnauit, buc et illuc inf me et ydola fluctus. Jo indigenus
dixi ad moys. Nō pascā v. b. q. m. m. et q. f. Corp' oīm ruat i' solitudine
et p'p' i' seditoz qd bestie mutuis lacerent mosibz n'lsqz frā, p'missionis iutret

Et tuli virgam. Assumpto israele qui fumculus est domini totius

Zacharias

C. XI.

orbis nationes a cultu dei separat ydola coluerunt.
Et appèderunt. Iudic maliciosi interpretantur: p triginta argenteos

triginta mandata legis que facere iubebantur. et rursus. xxxvi. alia que prohibebantur. et dicitur eis ut argentum mandatorum domini reddant deo suo plaus et factori. quod quia facere noluerunt. pieti sunt.

Drojice illos ad sta. Statuarium. vel statarum. pondus. Inde statuarium. i. pöderator.

Ad statuarium.

Id est. ad fusorem sta-

tuarum. quod alii plas-
dicant. i. factori. vel si-
guli. vbi oim creator
d' p'cio iudicet: quod te-
cum yrōice vocat. q'li
dicat. Populus que
elegi in filios tam vili
recio me vendenduz
e mendicis indicauit.

Et proieci illos.

In domuz domini fe-
ci eos a proditore red
di sacerdotibus et pha-
ris qui ex eo emerit
agrum signuli. i. creato-
ris oim. in quo sepeli-
tur peregrini et adue-
ng legis. sanguine xpi
redempti.

Ult dissoluere.

Sicut prius israel et
iudas ab iniuicem fue-
runt separati. sic post
christum apostoli et il-
li qui penitentiam ege-
runt. rursus dicuntur
iudas. i. dñm p'st'tes.
Qui non permane-
runt in duricia cordis-
dicendo: Non habe-
mus regem nisi cesare.
vocatus israel. ephra-
im. ioseph. sic de cod'e
populo credentes di-
vidit. quibus non fa-
cit irritum testamentum
dei: s' v'q' b'odie ma-
num porrigit. alios in
infidelitate relinquit.

Adhuc sume.

Qui p'li sumperat
virgas. que suo vicio
diversis temporibus
proiecte sunt. et tandem
soluta germitate. ge-
tiles in bonam olinaz
sunt inserti. rursus p'li
p'li assumere vasa stu-
ti pastoris. i. vaticini
u'z antichristi.

Et carnes p'li

guium co. Si quid in charitatis et sapietie pinguedie vigebat: denora-
bit. et vngulas arictum et ouium dissoluet. et peruerter ne recto pede
gradiantur.

Pastor et idolum. Tam sceleratus es. vt non custor ydolorum.
sed ydolum nomineris. dum vis ab hominibus adorari. qui terelinquunt
gregem a bestijs teuorari. que dñs toto tpe custodierat.

Este pastor ideo confurgit in israel. quia verus pastor dixerat. iam n' pa-
scam vos. hic alio nomine abominatio desolatōnis vocatur. sessurus i te-
plo dei tanq' sit deus.

Ideo gladius domini sup brachium et oculum dextrum erit: vt robur
eius et omnis iactantia fortitudinis eius ariditate siccetur. sciam quā sibi

falso noie p'mittebat. g'ternis tenebris obscuref.

Donus verbī dō. Ab hoc loco v'q' ad illum locum vbi dicitur. fra-
mea luscitare: triplex expositiō fit. Quidam enim indecū putat h'cīa ex par-
te completa a zorobabel v'q' ad Layi pompeii. qui primus romanū
indēam cepit. et templum sicut dicit iosephus. alij in fine mundi complēda
quando instaurata erit hierusalem. Christiani vero quotidie hec in ecclē-
sia p'pleri dicunt v'q'
ad finē mundi. Quid
aut cui aptādū sit. ex ī
terpositōis varietate
prudens lector intelli-
get.

nō queret. et tritum nō sanabit: et

id q' stat non enutriet. et carnes p'i-

gium commedet. et vngulas eoz

v'q' p'cripto pastore ad ipsu'z sermo. ppbc

tal'is conuertit

dissoluet. O pastor et ydolu'z. dere

linquens gregē. Gladius sup bra-

v'q' se acutius omnibus

p'phetis factabat cencere sacramenta dei intā-

tum ut dei filiu'z se vocaret.

chium eius: et sup oculum dextru'z

eius. Brachiū eius ariditate sicca

bitur roculus dexter eius tenebre

scens obscurabit.

C. XII.

Onus verbi dō

mini super israel. Et dixit dñs ex-

sicut p'le'z solita mole solivavit

tendens celū et fundas terrā. et fin-

g. i. animaz

gens spūm homis in eo. Ecce ego

ponam hierusalē supliminare era-

pule in omnibus populis incircui-

captus ab hostib'z et in illorū trāiens

societatem cogēt oblidere suā metropolim bie-

tu. sed et iuda erit in obsidione con-

tra hierusalē. Et erit in die illa po-

nam hierusalē lapidem oneris cū

ctis populis. Omnes q' leuabunt

lapidez

v'q' ip'ne ferent s' onere lapidez

en' 2'cisione lacerabunt. et colligen'z

gregabunt cōtra hierusalē

aduersus eam omnia regna terre.

In die illa dicit dominus peccati'z

bitur senantium corporib'z vrasuram relinquet.

In die illa. Id est. quando obfesa erit hierusalem. ita viudas quo
q' obfideri eam cogatur. percutiet dominus et carnaliter et sp'naliter equos
aduersariorum: ita vt qui viderint percussos stupeant. et ascensores eorum
p'fisi magnitudine periculi vertuntur in amentiam. et super domū iuda q'
cogebantur pugnare contra suam metropolim. aperte o's. quia misertus
eorum. suo dignos facit aspectu. sed equos populorum percutit g'erna
captititate.

Allegorice. Ecelaceratō lapi'dis quam in aduersarios qui hierusa-
lem reuare conati sunt. dominus comunitur. et equos malos qui proni-
sunt ad currendum in malū. et escensores. i. demones. vel falsos magistros

Zacharias

vertet in stupore et in amentia. ut nihil sapere conuincantur. sed palpabiles sumunt eos tenetque quales fuerunt quando egyptiorum primitiva passa sunt. sed super populus perfidus qui timore videbat esse in numero preuentum. aperte oculos ut electos respiciat. et sit eis lumen eternum.

Et dicent duces. Aperte oculis domini super iudicium. et hostibus passis ce- citate. duces iuda quod cogebant pugnare protra hierusalem. facient rotam in coribus ut hierusalē re- cat. et ipsi victi cum hosti- bus vincant cum suis cini- bus.

Dicitur. Duxes et tribuni sunt apsi et apostoli viri qui nolunt sibi propria habitat. et omnes hierusalē. i. in visione pacis. et quod habitat in domo deo suo.

In die illa p. d. Cum dominus interficeret adversario spiritu oculi sui pacem reddiderit eccliesie. tunc duces christiani nos tenorabunt istrum etnosas arbores. sic caminus ligna. et sicut fax stipula haec caret fructu. et omnium uento circumferunt a dextra et a sinistra. Via dextra patet haec philareria grecorum. similitudine luxurie media recte frugalitas. Omnes ergo quales in dextra vel in sinistra sunt flama plumer. quibus sublatis ecclesia ad pri- stinum redibit statum et tabernacula. i. scilicet bula christiana tota obte- rebilis saluabit te. te quibus quasi fetoriis cupimus ire ad hierusalem non manufacta.

Cum non magnifice gloriet. Non poterit dicere domus regia. et in diti et magnifici de tribu iuda. et habitatores hierusalē quod suo consilio vel virtute gubernet tota tribus iuda. sed sciat quod domini sit in virtus et gloria.

Ideo obsessis principibus ecclesie et in famam veris salvatoris obsecratis. sed qui debent. sed ergo in sensu. Non tam bellum gentibus quia granum lapides subducantur. et levabunt am. et pro virtutem va- riante ratiocinatur. Sed

eccliesi redditum.

In die illa pro. d. h. In illo tempore quando domino protegente iudas a terris et a sinistris percutiet adversarios. proteget te obcessos hierusalē. et tantam prosperitatem dabit. ut qui vilissimum putabat. sit quasi domus regia et qui de domo regia erit quasi de domo dei nuncius dei et angelorum dignitatis in conspectu eorum quod eo tempore erunt saluati.

Proteget deus habitatores eccliesie pace post persecutionem reddita. et ita glorificabit eos qui pro ecclesia militauerint. ut etiam minimus qui quasi homo in aliquo suo facto vel verbo offendit in ordine magistri ponatur. et magistri qui suum fuerunt gradum. sint quasi dominus dei et quasi angeli dei. hoc enim in terra positi omni studio querimus. ut angelis in celis egales simus.

omnem equum in stupore. et ascensem eum in amentia. Et super dominum iudicium aperiens oculos meos. et omnem equum populorum percussam cecitate. Et dicent duces iuda.

Et quia loqui libere non audebunt. capiuntur. da in corde suo. Confortentur pro meo velle. obessi. et qui sua imbecillitate vici sunt tuorum supercent auxilio. Tum hi habitatores hierusalē in

domino exercitum deo eorum. quando hec dicent duces iuda.

In die illa ponam duces iuda si- ve deuores adversarios quibus simulata amicitia iungebantur.

cum caminum ignis in lignis. et si- cut sacrum ignis in ligno. et deuo- rabunt ad dexteram et ad sinistram

omnes populos in circumitu. Et ultra non timens hostiles impetus.

Habitabitur hierusalem rursum in urbibus et opibus et villas tribus iudee que va- state fuerant instaurabit sicut fuerant antea vastarentur.

loco suo hierusalem. et saluabit dominus ita bernacula iuda sicut in principio: non magnifice gloriet domus daniel.

et gloria habitantium hierusalem subiecta plebe.

In die illa protegat dominus habitatores hierusalē.

Et erit qui offendit ex eis in die illa quasi daniel. et domus daniel quasi deus: sicut angelus domini in conspectu eorum. Et erit in die illa. queram conterere omnes gen-

es alias eius.

la. queram conterere omnes gen-

C. XIII.

Et erit in die illa queram. Hoc inde ex parte iam facta et plenus in con- summatione mundi futura memorabitur.

Nuando christus pergit ecclesia. querit etiam pterere getes aduersarias et incipiant esse te ecclesia. quia creator diligit creaturam. et copiose illuminat sensum eorum per spiritus sancti quem diffundit in cordibus eorum qui sunt domini dei per quem multas gratias et affectum orandi estat. unde qui postulat per sanctis gemitis inenarrabilibus.

Et aspiciet a deo. Tu inde videbis christum regnante in sua et patris claritate. dolebunt a se crucifixum. intelligentes fuisse unigenitum. et primogenitum totius creature.

In die illa magna erit planctus in hierusalē. sicut planctus adrem mon in campo magedon.

Et planctus que dicebat sanguis eius super nos est f. n. Tribus tribus. divisa

get terra familię et familię seorsum

viri de tribu daniel plancent.

Familia domini daniel seorsum: et mulieres eorum seorsum. Familia

viri de tribu nathan.

Domus nathan seorsum: et mulie-

res eorum seorsum. Familia domus

leui seorsum: et mulieres eorum se-

viri de tribu semeni.

Familia semeni seorsum: et

mulieres eorum seorsum. **D**e-

filius reliquie. filius et filius seorsum:

mulieres singularium tribuum diuisae a virtutibus tribuum.

et mulieres eorum seorsum.

C. XIII.
In post ascensionem christi.
R die illa erit

pullulerunt reliquie tribus facetus. que non habent aliquod primum dignitatis.

Vero seorsum plangunt. significat quia tempore tribulationis non debet servire coniugis et operibus nuptiarum. Igitur nunc tribus domus daniel et alii tribus separantur ab eorum suis. ut plangent dominum ihesum de quo dixerat. sanguis eius super nos f. n.

C. XIII.
In die illa erit fons patrum. Ut omnes renascantur in christo et in aqua baptismatis nobis peccata condonentur. et in aqua spiritualis doceant scientiam scripturarum tribuantur.

in monte qui nō infructuosas arbores habet. sed oliveta in quibz lumen est
nam alit' solvit infirmitas et requies lapsis dat.

Et scindetur mons. Scindetur media pars motis ad orientem in qua
sunt arbores plantate de genibus de quibus vna loquitur. Ego autem sicut oli
na fructu. i. d. v. et alia media ps que ē circuncisionis incredulē scindetur ad oc
cidentem ipsa dico diuina valde grandi propterea.

Et separabitur motis m. Postea mons olivariū ad orientem et oc
cidentem vocatione gen
tium et abiectō indeo
rum fuerit separatus. sicut
alii scissura aquilonis
et austri ut circuncisio
qui occidente ē stet ad
aquilonem. i. sinistra p
ro et christianus popu
lus qui in oriente stet
ad austrum. i. ad tex
teram ptem.

Et fugietis ad
vallem. Cum tanta
erit duorum populo
rum in toto orbe divi
sio. ut alii ad extera et
alii ad sinistrā separa
tur. Tunc quicqz san
ctus ē fugiet ad valle
montium dei. i. duoy te
stamento p. q. illa nol
lis. i. quieta sedes et cō
cordia duoy testamen
torū edidit. n. vscadeo
ut idem sint. b. vscad ad
proximum. duo enī testa
menta magis vicina et
quenientia. q. vnta.
Multā enī veteris a
misim. n. nonne gratie
multa suscepimus.

Et fugietis si
cedis. Si sub oziā
terremotus mortaliūz
corda pterruit et terri
tos buc illucqz disper
sit. ita duoy populoz
separo et rursim in v
nam fidē societas cre
dentiā. inter duos mo
tes placibili sede rege
scet. qz retus et nouū te
stamentū sibi piungēt.
Et veniet domi
nus. Post imple
tionem horū veniet do
minus ad iudicium. et sa
cti qui alibi nubes vo
cantur ipso. Cum di
es aduentus eius fuerit
implēt. no n erit lux i
psis sed frigus et gelu.
et in hinc erunt. et erit dominus

ue de hierusalim. Medium earuz
quod motuum dicitur. eo q. in cis aquo ni
bil possit vivere.
ad mare orientale: et medium earū
quod ducit ad egyptum. nec calore sic
cabundatur. nec bieme constringentur.
Iad mare nouissimum. In estate
tunc cognoscetur dominus et deus noster.
et admirabile e. u. t.
et in hinc erunt. et erit dominus

stis vna et ppetua dies. nequaquam luce et tenebris sibi succedentib. sed do
minus erit lux omnium.

Et erit dies vna. Quasi vna dies et unum tempus ē: a primo aduentu
v. g. ad secundum.

Et erit in die illa exhibunt a. Aque q. te iherusalē. i. ecclesia exiit.
doctrina ē saluatoris et baptismus. quasi vna ps radit ad mare orientale.
i. populū circuncisionis qui in aplis et aplos electus ē. et pars ad mare no
nus. q. ab oriente et ab occidente venient q. recubent cu. a. et. i. et. i. Hęque
nec estate. pspitatis. nec hyeme psecutionis cessabūt.

Cum tales aque vtrungs mare fuerint ingressi et amaras aquas dulci
flavie mitigauerint. tunc dñs erit r. s. o. t.

Nec p. duo maria duo testamēta que nisi flumine sp̄nalis intelligentie
fuerint dulcorata amara sunt. litera occidēte et spiritu vivificante.

In die illa erit dñs v. Dicunt iudici quādo christus i aurea bierusa
les regnabit nō erunt ydola nec diversa cultura: s. vnu domi. et reuertet
omis terra ad hoc p. deseruerat. vt omnes vnu deum colant. Et ponit noīa
loco et quo loco vscqz ad quē locum bierusalē sit edificanda. In qua dicū
circumcisionē exercenda. et legales hostias offerendas.

Alle. Cum domi
nus ihesus rex fuerit
super omnem terram
tunc erit vnu dñs de
quo scribit. Scitote q
niam dñs ipse ē deus.
et vnu nomē omnium
prana religione calca
ta. tunc reuertet omis
terra in qua habitare
runt iudici vscqz ad te
serum. i. vscqz ad popu
lum gentiū qui p̄ins
deseruit erat. quia si
ne noticia legis. et de
colle ad remon. i. ad
excelsum. q. de terra et
de deserto ad colles. et
de collibz vscqz ad mo
tana p̄surgenmus. et in
de vscqz ad austruz ple
ne lucis. et sic exaltabit
ascendendo ecclesia et
habitabit in loco rbi
scriptū est. In loco pa
scue ibi me colloca et
porta b. i. p̄cipido a vir
tute quā dixtra signifi
cat p̄uenient ad portā
priorē. ut p. cā ingredi
ant ad ceteras. Post
occurrit porta an. rbi
ē lapis angularis q. p̄i
git duos pietes i vnu
Post occurrit turris a
nachel. q. d. ḡissim⁹
dei. et hac turre dicit
sanct⁹ ad dñm. fac⁹ ē
spes mea turris f. a. f. i.
q. turre nibil grat⁹ est
homī de la borbi mudi
ad te suspiranti. In
venit ad torcularia re
gīnt imitatores passio
nis xp̄i bibat vnu q. d
i. et introducti i cellā vi
nariā dī. et q. hmōi tor
cularibz inebriabunt.
habitabunt in celesti
bierisl. in qua nō erit
anathema. i. maledi
cio et sepatio a deo. s.
secura q̄es p̄sidentib
in deo.

Et hec erit pla
des et caro eoz tabescet et effluet et ocli eoz putidi te suis foraminibz excidet
et lingua q. dei plim blasphemabat ita dētel p̄putrellet. arbitrantur iudici ge
te q. hic. sim impugnabūt p̄e xp̄i sui talia mala passuras.

Juxta literā i. bystorijs legum⁹ hec mala psecutoribz ecclie p̄tigisse. Caro be
rodis et ocli ei⁹ tabuerunt. ligue multo et fetor et sanie dissolue sunt. p̄terea
Alle. Deficientibz malis succrescit bo. M̄restat eis tormenta in futuro.
na. q. stant cu. teo illis defluunt carnalia. oziunt sp̄nalia. et defluuntibz oculis q
terrena p̄cipiat. ponunt alij q. p̄p̄tis levat ad habitantē in celis putre
scēte lingua blasphemā nascit illa q. tota die meditabit iusticiā dei et laude
In die illa tumultus d. Tunc qui in ecclesia fuerint mirabunt

